

*М. І. Карпа,
д. держ. упр., професор,
професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-8141-4894>
Т. М. Кіцак,
к. держ. упр., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи,
Навчально-науковий інститут адміністрування, державного управління
та професійного розвитку;
доцент кафедри публічного управління та державної служби, Національний університет
"Львівська політехніка"
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6710-8521>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.6.162

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ МИТНОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЄС У ЗАПРОВАДЖЕННІ СПРОЩЕНИХ ДЕКЛАРАЦІЙ

*М. Карпа,
Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Public Administration
and Management, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, Pereiaslav, Kyiv region, Ukraine
Т. Кіцак,
PhD in Public Administration, Associate Professor,
Deputy Director for Scientific and Pedagogical Work, Institute of Public Administration,
Governance and Professional Development;
Associate Professor of the Department of Public Administration and Public Service, Lviv Polytechnic National
University, Lviv region, Ukraine*

STATE REGULATION IN THE SPHERE OF CUSTOMS CONTROL OF UKRAINE:
EXPERIENCE OF THE EU IN THE INTRODUCTION OF SIMPLIFIED DECLARATION

У статті проаналізовано досвід ЄС здійснення державного регулювання у сфері митного контролю, зокрема: проаналізовано механізм визначення митної вартості товарів, його нормативне, інституційне, процедурне та організаційне забезпечення. Окрема увага приділена питанню додаткового спрощення, яке дозволяє митним органам санкціонувати оціночну вартість для елементів вартості, яка невідома на момент ввезення. Проаналізовано критерії для отримання дозволів на використання додаткового спрощення. Здійснено аналіз нормативних передумов до запровадження спрощених декларацій в ЄС, зокрема Угоди СОТ про митну оцінку вартості (CVA), Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), Кодексу оцінки ГАТТ, Угоди про митну оцінку. У статті рекомендовані та обгрунтовані інноваційні заходи, необхідні для впровадження CVA, зокрема ті, що включені до переглянутої Кіотської конвенції ВМО: спрощення процедур, комп'ютеризація, посилення внутрішнього контролю та систем управління, надання попередніх рішень щодо оцінки, впровадження управління оцінкою ризиків та посилення можливостей пост-митного аудиту; а також впровадження програм авторизованого економічного оператора.

Встановлення угод про митне співробітництво та взаємну адміністративну допомогу на багатосторонній, регіональній або двосторонній основі, є необхідним, особливо коли митниця має сумніви щодо правдивості рахунків-фактур, але не має засобів для отримання даних, необхідних для власного адміністрування. Комп'ютеризація для підтримки обміну даними в режимі реального часу зробила б таку співпрацю більш ефективною. Проаналізована низка важливих факторів, які заважають митним адміністраціям повністю запровадити CVA. Виявлено можливий опір змінам, необхідним у митних адміністраціях для виконання Угоди, зокрема через такі фактори: такі зміни можуть призвести до значних витрат для країни, що розвивається; країни, які все ще значною мірою залежать від митних зборів, можуть мати занепокоєння, що належне застосування концепції оцінки, зокрема вартості транзакції, матиме негативний вплив на стягнення мита.

The article analyzes the experience of the EU in the implementation of state regulation in the field of customs control, in particular: it analyzes the mechanism for determining the customs value of goods, its regulatory, institutional, procedural and organizational support. Special attention is paid to the issue of additional simplification, which allows the customs authorities to authorize the estimated value for elements of value unknown at the time of importation. The criteria for obtaining permits for the use of additional simplification are analyzed. An analysis of the regulatory prerequisites for the introduction of simplified declarations in the EU, in particular the WCO on Customs Valuation Agreement (CVA), the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), the GATT Valuation Code, the Customs Valuation Agreement, has been carried out. The article recommends and justifies the innovative measures necessary for the implementation of CVA, in particular, those included in the revised WCO Kyoto Convention: simplification of procedures, computerization, strengthening of internal controls and management systems, provision of preliminary assessment decisions, introduction of risk assessment management and strengthening of post— customs audit; and the introduction of authorized economic operator programs.

Establishing Customs cooperation and mutual administrative assistance agreements on a multilateral, regional or bilateral basis is necessary, especially when Customs has doubts about the veracity of invoices but does not have the means to obtain the data needed for their own administration. Computerization to support real-time data exchange would make such collaboration more efficient. A number of important factors preventing customs administrations from fully implementing CVA are analyzed. Possible resistance to the changes required in customs administrations to implement the Agreement has been identified, in particular due to such factors: such changes can lead to significant costs for a developing country; countries that are still heavily dependent on customs may fear that the proper application of the concept of valuation, in particular transaction value, will have a negative impact on the collection of duties.

Ключові слова: державне регулювання, митний контроль, декларування, митна справа, Митний кодекс ЄС (UCC).

Key words: state regulation, customs control, declaration, customs business, Union Customs Code (UCC).

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В ЄС спрощення для визначення сум, що входять до складу митної вартості товарів за методом вартості транзакцій дозволяє операторам уникнути тягаря двоетапної декларації — тобто спрощеної дек-

ларації з подальшим додатковим декларуванням — та без зволікань доопрацювати декларації з митної вартості в ситуаціях, коли немає ризику для справляння ввізного мита. Такі спрощення стають все більш актуальними з огляду на зростаючу кількість вартісних елементів, таких як роялті або комісії, які не можуть бути кількісно визначені на момент ввезення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанням державного регулювання митної сфери та проблемам реалізації митного контролю в контексті глобалізаційних викликів приділено праці багатьох науковців, а саме: Авраменко Н., І. Бережнюк, М. Білуха, Т. Микитенко, П. Пашко, С. Онишко, А. Крисоватий, В. Мартинюк, С. Шевчук, А. Ємець, В. Науменко та ін. Основи нормативно-правового забезпечення митного контролю як елемента державного контролю у системі публічного управління сталим розвитком України становлять законодавчі та підзаконні акти України, інших держав, міжнародні договори та інші акти.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Загальною проблемою у контексті даного дослідження виступає проблема державного регулювання у сфері митного контролю, зокрема в частині запровадження спрощених декларацій. Невирішеною проблемою виступає можливість застосування досвіду ЄС запровадження спрощених декларацій, адаптація механізмів державного регулювання до викликів глобалізаційних тенденцій у митній сфері. Метою статті є аналіз досвіду ЄС щодо процесів запровадження спрощених декларацій та можливості врахування його у сфері державного регулювання митною сферою України.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

З моменту набрання чинності Митного кодексу ЄС (далі — УСС) [1] в ЄС з 01 травня 2016 року, економічні оператори можуть визначати елементи митної вартості, які не піддаються кількісній оцінці на момент ввезення, на основі відповідних і специфічних критеріїв. Щоб подати запит на таке спрощення, трейдер повинен подати заявку на отримання авторизації через центральну Систему прийняття митних рішень (CDS), онлайн-портал ЄС для всіх заявок на прийняття митних рішень або дозволів. Після розгляду митниця надасть дозвіл або відмовить у дозволі на використання спеціальних передумов при визначенні митної вартості. Значення, отримане при застосуванні узгодженої методології та елементів, вважається остаточним.

Вперше така можливість була введена в митних положеннях ЄС в 1997 році. Однак сфера дії дозволу обмежувалася доповненнями і відрахуваннями, пов'язаними з вартістю угоди, і не покривала ціну, фактично сплачену або яка підлягає сплаті за імпортований товар. Він також був обмежений з точки зору його територіальної дії, оскільки він діяв лише в державі-члені ЄС, де він був виданий.

УСС значно збільшив переваги, що пропонуються економічному оператору, розширивши сферу спрощення до ціни, фактично сплаченої або яка підлягає сплаті, на всій митній території ЄС. Положення закладені в трьох нормативно-правових актах: УСС, Делегований акт УСС (UCC WCO DA) та Імплементативний акт УСС (UCC IA) [2].

Традиційно імпортери, які не могли визначити елемент вартості на момент ввезення, вдавалися до спро-

щеної декларації, яка може пропустити певні деталі, які зазвичай необхідні. Регулярне використання такого спрощення підлягає попередньому дозволу, і гарантія, як правило, потрібна до подання додаткової декларації, що надає відсутні деталі.

Що стосується митної вартості, спрощена декларація ЄС відображає суть статті 13 Угоди СОТ про оцінку. Коли відомостей для остаточного визначення митної вартості імпортованих товарів ще немає на момент декларування товарів митниці, товари можуть бути випущені за умови надання гарантії, яка покриває суму митних платежів, належних у зв'язку з цими імпортованими товарами. Строк подання відсутніх відомостей митному органу не може перевищувати двох років з дня випуску товарів. Хоча процедура є доцільною, коли декларант зустрічається із затримками в отриманні всіх елементів для визначення митної вартості, його адміністрування може бути обтяжливим і спричинити непропорційні адміністративні витрати.

Саме тому ЄС запровадив додаткове спрощення, яке дозволяє митним органам санкціонувати оціночну вартість для елементів вартості, які невідомі на момент ввезення. Відповідно, стаття 73 УСС передбачає, що митні органи можуть за заявою надавати дозвіл на суми, що становлять частину ціни, фактично сплаченої або яка підлягає сплаті за ввезені товари, а також доповнення і відрахування до ціни, фактично сплаченої або яка підлягає сплаті. На відміну від спрощеної декларації, розрахункові суми зберігаються як частина митної декларації і не потребують подальшого включення до додаткової декларації. Значення, отримане при застосуванні спрощення, потім вважається остаточним.

Наприклад, це стосуватиметься випадків, коли точна сума ліцензійних платежів, що підлягають включенню до митної вартості ліцензованої продукції, на момент ввезення невідома, оскільки платежі за ліцензійний збір виражаються у відсотках від загального обсягу продажу ліцензованих товарів в ЄС протягом зазначеного періоду. Інший випадок може бути таким, коли включення пунктів перегляду цін до договору купівлі-продажу відтерміновує остаточне визначення митної вартості товару.

Стаття 71 УСС DA описує дві категорії умов, яким повинен відповідати економічний оператор, щоб отримати дозвіл на використання додаткового спрощення. Перша категорія стосується необхідності та дії спрощення для оцінюваних товарів (ст. 71(1) УСС DA):

— використання спрощеної декларації означало б непропорційні адміністративні витрати. Іншими словами, тягар, накладений подвоєнням кількості декларацій, може виправдати надання спрощення;

— отримана митна вартість суттєво не відрізнятиметься від визначеної за відсутності дозволу. Дотримання цієї умови може бути досліджено на підставі комерційних документів, що стосуються запланованого ввезення (наприклад, договорів купівлі-продажу, ліцензійних договорів, страхувальних полісів). Відповідність також може бути перевірена на підставі, наприклад, даних про раніше прийняті значен-

ня угод для ідентичних або схожих товарів до тих, що підлягають ввезенню заявником.

Друга категорія умов стосується заявника (ст. 71(2) UCC DA). Дозвіл може бути наданий за умови, якщо заявник:

- не вчиняв жодних серйозних порушень або неодноразових порушень митного законодавства та правил оподаткування, а також не мав записів про тяжкі кримінальні правопорушення, пов'язані з його господарською діяльністю;

- підтримує систему бухгалтерського обліку, яка відповідає загальноприйнятим принципам бухгалтерського обліку, що застосовуються в державі-члені, в якій він знаходиться на обліку, і яка сприятиме митному контролю на основі аудиту;

- має адміністративну організацію, яка відповідає типу та розміру бізнесу і яка підходить для управління потоком товарів, і має внутрішній контроль, здатний виявляти незаконні або нерегулярні операції.

Слід зазначити, що в ЄС економічні оператори повинні виконувати ці самі умови (серед інших), щоб користуватися статусом уповноваженого економічного оператора для митних спрощень. Тому, відповідно до статті 38(5) UCC, умови, викладені в статті 71(2) UCC DA, не потребують повторного вивчення, якщо уповноважений економічний оператор подає заяву про спрощення митної вартості. Компетентні митні органи перевіряють, чи виконуються всі інші умови, зазначені в статті 73 UCC та статті 71(1) UCC DA.

Заявник повинен надати всю інформацію, необхідну компетентним митним органам, щоб дати їм можливість прийняти рішення. Митне законодавство ЄС встановлює загальні вимоги до даних з цією метою, включаючи запропоновану формулу для розрахунку відповідного елемента вартості, невідомого на момент ввезення, на основі конкретних критеріїв [3]. За винятком випадків, коли дія рішення обмежена однією або кількома державами-членами, рішення, що стосуються застосування митного законодавства, діють на всій митній території Союзу.

Виняткове обмеження за географічною ознакою повинно розглядатися митними органами в кожному конкретному випадку з урахуванням індивідуальної сукупності фактів, на яких ґрунтується заява, і конкретного елемента вартості, на яку поданий дозвіл. Наприклад, якщо дозвіл стосується визначення суми транспортних витрат з третьої країни до певного пункту в'їзду на митній території ЄС, зрозуміло, що надане спрощення в принципі діє лише для відповідних держав-членів, і лише для вантажів, призначених для даного пункту перетину кордону. Якщо дозвіл стосується елементів вартості, таких як розподіл допомоги, визначення якої не залежить від географічних/національних обмежень, тоді застосовується загальне правило ЄС.

Митні органи зобов'язані контролювати умови, які повинні бути виконані власником будь-якого рішення, і дотримання зобов'язань, що впливають з цього рішення. Таким чином, спрощення митної вартості підлягають такому моніторингу. Коли власник спрощення не дотримується зобов'язань, що впливають з рішення, або коли спрощення було надано на підставі невірної або

неповної інформації, може знадобитися призупинити, анулювати або відкликати дозвіл. Це також може призвести до внесення змін до відповідних митних декларацій.

З метою підтримки та полегшення процесу прийняття рішень, що стосуються застосування митного законодавства, створена центральна система прийняття митних рішень (CDS) [4]. Це IT-платформа та портал трейдерів, які використовуються для всіх заявок та рішень, які можуть мати вплив у більш ніж одній державі-члені, а також для будь-якої наступної події, яка може вплинути на початкову заявку чи рішення. CDS охоплює дозволи на спрощення митної вартості, і оператори повинні мати доступ до нього для подання своїх запитів.

Упродовж останніх 25 років діє Угода СОТ про митну оцінку вартості (далі — CVA), яка спрямована на усунення затримок митного оформлення, що виникають внаслідок перевірки оцінки, та забезпечення належної оцінки митної вартості товарів, що надходять на ринок, для відображення фактичної ціни товару, узгодженої між покупцем та продавцем. Це не перше багатостороннє регулювання у сфері оцінки, адже перша спроба відбулася за статтею VII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), яка набула чинності в 1948 році. Оскільки переговори вели до зниження тарифів, учасники переговорів хотіли вирішити існуючу митну практику присвоєння довільних або фіктивних значень товарам, які могли б знищити тарифні пільги.

Стаття VII ГАТТ ввела уявлення про те, що вартість товарів, що ввозяться для митних цілей, повинна ґрунтуватися на фактичній вартості ввезеного товару. Однак вона не включала визначення митної вартості, а також не містила подробиць про те, як розрахувати "справжню" вартість товару. Це залишило митним адміністраціям значну дискрецію, коли мова йшла про оцінку.

Намагаючись покращити регулювання, члени ЄС уклали другу, окрему митну угоду, яка отримала назву Кодекс оцінки ГАТТ під час Токійського раунду переговорів (1973—1979). Ця угода, яка насправді була митним кодексом за ГАТТ, ввела нові правила до оцінки. Вона мала на меті встановити передбачувану систему, яка б відображала справжню вартість товарів і виключала довільну або фіктивну оцінку. Результатом стало перше детальне регулювання митної вартості. Однак в якості Кодексу в рамках ГАТТ він був прийнятий лише низкою підписантів ГАТТ.

Зрештою, вона була замінена чинною Угодою про митну оцінку, яка була узгоджена в рамках Уругвайського раунду (1986—1994) і набула чинності для всіх членів СОТ у 1995 році. Метою CVA є забезпечення справедливої, єдиної та нейтральної системи визначення митної вартості товарів, що виключає використання довільної або фіктивної митної вартості. У той же час вона спрямована на усунення недостатнього виставлення рахунків.

CVA визначає первинну основу, фактично механізм за замовчуванням, яку необхідно використовувати для оцінки як "вартість угоди", яку вона визначає як "ціну, фактично сплачену або яка підлягає сплаті за товар при

продажу для експорту в країну імпорту" (стаття 1). Отже, вартість повинна ґрунтуватися на узгодженій між покупцем і продавцем відпускній ціні, яка представлена в рахунку-фактурі. Угода також включає у вартість угоди інші елементи, що впливають на вартість товару, які не включені до рахунку-фактури (стаття 8).

Відхилення допускаються лише тоді, коли немає можливості використовувати вартість угоди (наприклад, пов'язані особи, що впливають на ціну, випадки, коли немає продажу, ненадійна підтверджуюча документація). Будь-яке відхилення від використання вартості угоди збільшує ступінь дискреції, яку можуть здійснювати митні органи, і кожен наступний альтернативний метод ще більше збільшує цей рівень дискреції. Ієрархічна структура Угоди спрямована на обмеження цих можливостей, відображаючи мету усунення використання довільних або фіктивних митних цінностей. Згідно з опитуванням ВМО, проведеним в 1990-х роках, більше 90% товарів оцінювалися на основі методу вартості угоди.

Адміністрації також повинні мати відповідну інфраструктуру. Створення окремих митних підрозділів з метою вирішення питань оцінки, є ефективним для розвитку митної інфраструктури, як і створення національних комітетів з технічних питань та комітетів з питань митної політики оцінки для дотримання законодавства та здійснення регулювання. Ці комітети відіграють певну роль у зміцненні потенціалу та досвіду з питань оцінки та забезпечення національної єдиної інтерпретації, застосування законів та нормативних актів про оцінку [5-6].

На додаток до необхідності реформування своїх митних адміністрацій країни, що розвиваються та найменш розвинені країни також зустрічаються з проблемою заохочення широко поширених неформальних трейдерів дотримуватися CVA. Багато неформальних трейдерів не мають відповідної інфраструктури, знань та навичок, і це часто призводить до відсутності надійної імпоротної та експортної документації. Митниця вимагає спеціальних програм та інфраструктури для приведення цих трейдерів у відповідність.

Вимоги до ефективної реалізації CVA пронизують політичну, законодавчу та технічну сфери. Існує всеосяжна потреба в політичній волі для здійснення кроків, необхідних для досягнення високого рівня спроможності. Існує також потреба в розумінні уряду та митних адміністрацій масштабів адміністративних, законодавчих та управлінських змін, які мають відбуватися [7; 8].

CVA дійсно є високотехнічною, складною угодою, яка вимагає досвіду в технічних правилах оцінки, починаючи від основних вимог до реалізації вартості угоди і закінчуючи складними питаннями, такими як трансфертне ціноутворення, роялті та ліцензійні збори, а також бізнес-моделі електронної комерції. Тому існує потреба у стійкому механізмі забезпечення постійного нарощування потенціалу як для митниці, так і для приватного сектору, в тому числі шляхом розробки навчальних курсів.

Правила оцінки та пов'язані з ними питання повинні бути не тільки зрозумілі, але й застосовуватися послідовно та стандартизовано. Прийняття заходів, спря-

мованих на розвиток поінформованого та залученого приватного сектору, також має важливе значення, оскільки це сприятиме та заохочуватиме добровільне дотримання правил оцінки. Регулярний діалог з представниками торгових і галузевих асоціацій важливий, оскільки дозволить підвищити рівень комунікації своїх членів. Це також було б корисно для митниці, оскільки регулярне та відкрите спілкування покращує розуміння проблем, з якими стикається приватний сектор щодо певних аспектів оцінки.

З точки зору прозорості також важливо зазначити, що члени COT зобов'язані повідомляти про своє митне законодавство Комітет COT з митної оцінки. Це вважається важливою передумовою для впровадження CVA та дозволяє Комітету переглядати законодавство, щоб переконатися, що чинні закони та нормативні акти відповідають умовам Угоди. Зокрема, перевіряється, чи реалізуються закони таким чином, щоб забезпечити передбачуваність і послідовність торгівлі через національні кордони. На додаток до перегляду законодавчих актів, Комітет надає членам можливість для постановки питань та обговорення функціонування Угоди в усіх країнах-членах COT.

Митним адміністраціям часто бракує знань про зміст CVA, а також виникають труднощі з його розумінням. Проблема з ресурсами посилюється високою плінністю навченого персоналу митної служби та недостатнім регулярним навчанням CVA. Результатом є невідповідність у рівнях знань і технічних можливостях між митними органами. Деякі країни, що розвиваються, також не мають необхідної допоміжної правової бази та адміністративної спроможності для виконання Угоди. Неефективні інформаційні технології та комп'ютеризовані процеси, в тому числі для управління оціночним ризиком, є додатковими стримуючими факторами. Як наслідок, приватний сектор може зіткнутися з надмірним використанням методу спадання з надмірним використанням довідкових цін та баз даних оцінки.

Крім того, існує неоднаковий рівень співпраці між органами влади членів і приватним сектором. Ці обставини призводять до великої кількості дезінформації щодо ефективності Угоди як у митному, так і в приватному секторі. Наявність значного неформального сектору створює серйозні проблеми з верифікацією та накладає великий адміністративний тягар на митні адміністрації. Для них часто неможливо застосувати метод вартості угоди, або дійсно будь-який з альтернативних методів оцінки. Ситуація ще більше ускладнюється тим, що в більшості країн з великим неформальним сектором відсутні механізми, що дозволяють здійснювати обмін інформацією між країнами-імпортерами та експортерами.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Упродовж 25 років CVA робить міжнародну торгівлю більш ефективною, регульованою та справедливою. Це сприяє створенню безпечного бізнес-середовища для економічного розвитку, зберігає переваги низьких тарифів і знижує витрати на торгівлю. CVA має особли-

ву користь для малих та середніх підприємств, оскільки на них непропорційно впливають затримки митного оформлення та високі витрати на торгівлю. Такий підхід також стосується того, що деякі країни все ще продовжують зустрічатися з проблемами імплементації, які проаналізовані у статті. Однак Угода про спрощення процедур торгівлі пропонує членам СОТ значну можливість щодо посилення імплементації СВА. Обидві угоди тісно пов'язані між собою. ТФА включає положення про всі елементи модернізації митниці, які необхідні для ефективної імплементації СВА: публікація митних законів та нормативних актів, вимога щодо консультацій з приватним сектором, виконання попередніх рішень (заохочується до оцінки), управління ризиками, включаючи вартість товарів, процедури оскарження або перегляду, випуск товарів після гарантії, пост-митний аудит та митне співробітництво. Для того, щоб мати можливість реалізувати ТФА, країна повинна мати можливість впровадити СВА.

Технічна допомога та підтримка з розбудови потенціалу доступна країнам, що розвиваються, і найменш розвиненим країнам, які не можуть впровадити ТФА. Це також є практичним засобом доступу до необхідної підтримки для цілей оцінки.

Імплементація Угоди вимагає переходу зосередження уваги на етапі оформлення та потребує модернізації як процесів, так і систем. Інноваційними заходами, необхідними для впровадження СВА, є ті, що включені до переглянутої Кіотської конвенції ВМО: спрощення процедур, комп'ютеризація, посилення внутрішнього контролю та систем управління, надання попередніх рішень щодо оцінки, впровадження управління оцінкою ризиків та посилення можливостей пост-митного аудиту; а також впровадження програм авторизованого економічного оператора (АЕО).

Література:

1. Регламент (ЄС) No 952/2013 Європейського Парламенту та Ради від 9 жовтня 2013 року, що встановлює УСС, OJ L 269, 10.10.2013, с. 1—101; консолідована версія: документ 02013R0952-20200101.
2. Імплементаційний регламент Комісії (ЄС) 2015/2447 від 24 листопада 2015 року, що встановлює детальні правила імплементації деяких положень Регламенту (ЄС) No 952/2013 Європейського Парламенту та Ради, що встановлює УСС, OJ L 343, 29.12.2015, с. 558—893; консолідована версія: 02015R2447-20200720.
3. Загальні вимоги до даних для заявок та рішень: Стаття 22(1) підпункт 1 УКЦ; Додаток А до УСС ДА, Розділ V Примітки, глава 2, V/1. Предмет і характер спрощення. 12.11.2021, с. 141—152.
4. Про створення робочої програми з розробки та впровадження електронних систем, передбачених Митним кодексом Союзу: Імплементаційне рішення Комісії (ЄС) 2019/2151 від 13 грудня 2019 року, С/2019/8803, OJ L 325, 16.12.2019, с. 168—182.
5. Karpa, M. (2020). Competence boundaries of public service institutions in Ukraine. Public Administration and Management: modern scientific discussions: Collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2020. 300 p. pp. 168—182. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-022-3-10>

6. Карпа М.І. Розвиток публічної служби в Україні: компетенційний підхід / М.І.Карпа. — Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. — 264 с.

7. Карпа М. І. Критерії моделювання публічної служби: методологічний аспект / М. І. Карпа // Ефективність державного управління (текст): зб.наук.пр. ЛРІДУ НАДУ, 2016. — Вип. 4. — С. 227—233.

8. Karpa, M (2022). Humanization of public administration in the conditions of transformation processes: European experience for Ukraine / Bashtannyk, V., Goncharuk, N., Zayats, D., Ragimov, F., Boiko, N., Karpa, M. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research, 12(1), XXV, 60-66. http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_09.pdf

References:

1. European Parliament and Council (2013), "Regulation of the European Parliament and the Council (EU) No. 952/2013 of October 9, 2013 on the establishment of the Customs Code of the Union", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/984_009-13#Text (Accessed 05 March 2023).
2. European Parliament and Council (2015), "Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 on detailed rules for implementing certain provisions of Regulation (EU) No. 952/2013 of the European Parliament and of the Council on the establishment of the Union Customs Code", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_029-15#Text (Accessed 05 March 2023).
3. UCC DA (2021), "General data requirements for applications and decisions: Article 22(1) subsection 1 of the UCC; UCC DA Annex A, Section V Notes, Chapter 2, V/1. Subject and nature of simplification", pp. 141—152.
4. European Parliament and Council (2019), "Implementation Decision of the Commission (EU) 2019/2151 of December 13, 2019 on establishing a work program for the development and deployment of electronic systems, provided for by the Customs Code of the Union", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_014-19#Text (Accessed 05 March 2023).
5. Karpa, M. (2020), "Competence boundaries of public service institutions in Ukraine", Public Administration and Management: modern scientific discussions: Collective monograph, Baltija Publishing, Riga, Latvia, pp. 168—182. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-022-3-10>.
6. Karpa, M.I. (2018), Rozvytok publichnoi sluzhby v Ukraini: kompetentsijnyj pidkhid [Development of public service in Ukraine: competence approach], LRIDU NADU, L'viv, Ukraine.
7. Karpa, M.I. (2016), "Criteria for public service modeling: methodological aspect", Efektyvnist' derzhavnoho upravlinnia, vol. 4, pp. 227—233.
8. Bashtannyk, V. Goncharuk, N. Zayats, D. Ragimov, F. Boiko, N. and Karpa, M. (2022), "Humanization of public administration in the conditions of transformation processes: European experience for Ukraine", Journal of interdisciplinary research, vol. 12 (1), no. XXV, pp. 60-66, available at: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_09.pdf (Accessed 05 March 2023).
Стаття надійшла до редакції 12.03.2023 р.